

Food Standardization Section, DFTQC

१४.५ जीन (Gin) को प्रस्तावित गुणस्तर

१.० गुणस्तरको क्षेत्र (Scope)

यस गुणस्तरले मानव उपभोगको लागि प्याक गरिएका सबै प्रकारका जीनलाई समेटेछ।

२.० परिचय (Description)

२.१ जीन (Gin)

जीन भन्नाले जुनिपर बेरी (Juniper berries) को वाष्पशील तत्व (volatile products) को स्वाद भएको न्यूट्रल स्पिरिटबाट तयार गरिएको मदिराजन्य पदार्थलाई जनाउँछ। यसमा अन्य वनस्पति (other botanicals) र वास्ना (aromatics) को वाष्पशील तत्व (volatile products) पनि प्रयोग गर्न सकिनेछ। यो संग्रहो (clear) हुनुका साथै स्वच्छ पानी राख्दा धमिलो (turbidity) हुनुहुँदैन।

३.० आवश्यक गुणस्तर परिधिहरू (Essential Composition and Quality Factors)

जीनमा स्वभाविक स्वाद र वास्ना हुनुपर्नेछ। यसमा स्विकृत वास्ना तथा खाद्य योगशिलहरू प्रयोग गर्न सकिनेछ।

जीनमा क्लोरल हाइड्रेट (chloral hydrate), अमोनियम क्लोराइड (ammonium chloride), डाइजेपाम (diazepam), पाराडिहाइड (paraldehyde) लगायत कुनै पनि अन्य किसिमका नसालु, साईकोट्रूपिक (psychotropic) पदार्थहरू तथा क्याफिन (caffeine) समेतको उपस्थिती हुनुहुँदैन।

जीनमा ईथाएल अल्कोहलको मात्रा ३६ देखि ५० प्रतिशत (आयतनको आधारमा, २० डिग्री सेन्टिग्रेड तापक्रममा) सम्म हुनसक्नेछ। ईथाएल अल्कोहलको मात्रा जीनको लेबलमा उल्लेख गरीएको मात्रा भन्दा ३ प्रतिशतले घटी वा बढी हुनसक्नेछ।

जीनमा देहायका मापदण्डहरू पनि पुरा भएको हुनुपर्नेछ ।

सि.नं.	विवरण	जीन (Gin)
१	Ethyl Alcohol content at 20 ⁰ C percent by volume (Range)	३६-५०
२	Furfural (expressed in terms of g/100 Litres of absolute alcohol), Max	१२.०
३	Higher alcohols as amyl alcohol (expressed in terms of g/100 Litres of absolute alcohol), Max	१००.०
४	Total Esters as ethyl acetate (expressed in terms of g/100 Litres of absolute alcohol), Max	३०.०
५	Volatile acids as acetic acid (expressed in terms of g/100 Litres of absolute alcohol), Max	१०.०
६	Residue on evaporation percent (mg/l),Max	२.५
७	Methyl alcohol (expressed in terms of mg/Litre of distilled absolute alcohol), Max	२०.०
८	Aldehydes as acetaldehyde (expressed in terms g/100 Litres of absolute alcohol), Max	२०.०
९	Copper (as Cu), (mg/l), Max	५.०
१०	Lead (mg/l), Max	०.२
११	Mercury (mg/l), Max	०.२५
१२	Arsenic (mg/l), Max	०.२५
१३	Cadmium (mg/l), Max	०.०१

४. स्वच्छता (Hygiene) सम्बन्धि व्यवस्था

४.१ स्वच्छता कायम गर्ने तरिका (Code of Practice)

जीनको उत्पादन, बोटलिङ्ग, प्याकेजिङ्ग, भण्डारण तथा ढुवानी गर्दा कोडेक्स द्वारा निर्धारित आचारसंहिता (Recommended International code of practice - General principles of Food Hygiene CAC/RCP 1-1969) का प्रावधानहरू आवश्यकतानुसार पालन गर्नुपर्नेछ ।

५. प्याकेजिङ्ग र लेबलिङ्ग सम्बन्धि व्यवस्था (Packaging and Labeling Requirements)

जीनलाई सफा गरीएको खाद्य ग्रेडको बोटल वा कन्टेनरमा प्याकेजिङ्ग गर्नुपर्नेछ । प्याक गरिएको जीनको लेबलमा तपसिल बमोजिमको विवरण हुनुपर्नेछ:-

- क) उत्पादक वा प्याकरको नाम तथा ठेगाना,
- ख) वस्तुको नाम,
- ग) ईथाएल अल्कोहलको मात्रा प्रतिशत (आयतन) वा यूपी वा पुफमा
- घ) योगशील प्रयोग भएकोमा योगशीलको नाम वा संकेत नम्बर,
- ङ) उत्पादन वा प्याकिङ्ग मिति, व्याच नम्बर वा लट नम्बर उल्लेख गर्न सकिनेछ,
- च) खुद परिमाण,
- छ) अन्य प्रचलित कानूनले तोकेका विवरण उल्लेख गर्न सकिनेछ,
तर उपभोग्य मिति र समिश्रण उल्लेख गर्न बाध्य हुने छैन ।

५.१ लेबलमा उल्लेख गर्न प्रतिबन्ध

५.१.१ स्वास्थ्य सम्बन्धि कुनै पनि दावी गर्न पाइने छैन ।

५.१.२ प्रयोगकर्तालाई जीनको प्रकृति, उत्पादन, श्रोत, तथा अन्य गुणहरू सम्बन्धि भ्रामक सूचना दिने गरी कुनै पनि फोटो, शब्द वा वाक्यहरू प्रयोग गर्न पाइने छैन ।